

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

17 februarie 2021

mun. Chișinău

Colegiul Penal în următoarea componență:
președinte
judecători

Diaconu Iurie
Catan Liliana
Guzun Ion

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de avocata Josu Liuba în numele inculpatului, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 23 noiembrie 2020, în cauza penală, privindu-l pe

ROABEȘ Dumitru XXXXX, născut la XXXXX,
originar din XXXXX.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 05.03.2020– 29.06.2020;

Instanța de apel: 27.07.2020 – 23.11.2020;

Instanța de recurs: 15.01.2021 – 17.02.2021.

c o n s t a t ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Cahul, sediul Cantemir, din 29 iunie 2020, cauza fiind examinată conform prescripțiilor din art. 364¹ Cod de procedură penală, Roabeș Dumitru a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264¹ alin. (4) Cod penal, fiindu-i stabilită o pedeapsă sub formă de închisoare pe termen de 3 luni, cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

În temeiul art. 85 Cod penal prin cumul parțial de sentințe prin adăugarea părții neexecutate a pedepsei stabilite prin sentința Judecătoriei Cahul sediul Central din 03.12.2018, i s-a stabilit inculpatului pedeapsa definitivă sub formă de 2 ani 2 luni închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

S-a respins solicitarea acuzatorului de stat privind încasarea din contul inculpatului în beneficiul statului cheltuielile de judecată în mărime de 41,80 lei.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță, în fapt, a constatat că, Roabeș Dumitru la data de 28.10.2019 aproximativ la orele 11:00, fără a deține permis de conducere, a condus automobilul de modelul „Vaz 21061,, cu XXXXX pe traseul local din XXXXX, în stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat, prin ce a încălcat cerințele art.10 pct.2) lit. a) RCR, care prevede că: "*persoana care conduce un*

autovehicul trebuie să posede: a) permisul de conducere perfectat pe numele său, valabil pentru categoria (subcategoria) din care face parte autovehiculul condus...", și a ignorat cerințele art.14 lit. a) RCR potrivit cărora: *"conducătorului de vehicul îi este interzis: să conducă vehiculul în stare de ebrietate, ..."*. Ulterior, fiind stopat de colaboratorii de poliție a IP Cantemir, existând temeieri suficiente de a presupune că dânsul se află în stare de ebrietate inadmisibilă produsă de alcool, prin metoda alcoolscopă nr.3158 din 28.10.2019, s-a constatat că: *"concentrația vaporilor de alcool în aerul expirat este de 1,27 mg/l"*, ceea ce conform art.134¹² Cod Penal, corespunde stării de ebrietate cu grad avansat.

3. Legalitatea și temeinicia sentinței de condamnare, a fost atacată cu apel de către avocatul Liuba Josu în interesele inculpatului, care a solicitat casarea sentinței, cu pronunțarea unei noi decizii prin care să fie stabilită în privința lui Roabeș Dumitru pedeapsa sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității.

Reieșind din materialele dosarului, la momentul pronunțării sentinței de către instanță la 29 iunie 2020, Roabeș Dumitru și-a ispășit pedeapsa care i-a fost aplicată prin sentința Judecătoriei Cahul sediul Central din 03.12.2018. Acest fapt a fost confirmat de către procuror prin actul eliberat de către Biroul de probațiune Cantemir și prezentat în cadrul ședinței de judecată.

În condițiile art. 90 Cod penal alin. (10) în cazul în care cel condamnat cu suspendarea condiționată a executării pedepsei săvârșește în perioada de probațiune sau, după caz, termenul de probă o nouă infracțiune intenționată, instanța de judecată îi stabilește o pedeapsă în condițiile art. 85, dacă după caz, nu sânt aplicabile prevederile alin. (1) din acest articol.

Deci, în condițiile alin. (11) al art. 90 Cod penal, instanța nu a avut dreptul să-i aplice inculpatului prevederile acestui articol și art. 85 Cod penal, deoarece conform prevederilor art. 469 alin. (1), pct. 9) Cod de procedură penală chestiunea anulării condamnării cu suspendarea condiționată a executării pedepsei se examinează de către instanță la executarea pedepsei, iar art. 470 alin. (1) Cod de procedură penală prevede că chestiunile privind executarea hotărârilor judecătorești prevăzute la art. 469 alin. (1) pct. 6)-16) Cod de procedură penală se soluționează de către instanța de judecată, iar art. 471 alin. (1) Cod de procedură penală prevede că chestiunea prevăzută la art. 469 alin. (1), pct. 9) se soluționează de către judecătorul de instrucție la demersul instituției care pune în executare pedeapsa, ori după caz la demersul procurorului care exercită supravegherea organului sau instituției care pune în executare pedeapsa.

4. Prin decizia Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 23 noiembrie 2020, apelul avocatul Liuba Josu în interesele inculpatului a fost respins ca nefondat, sentința s-a menținut fără modificări.

5. În partea descriptivă a deciziei, instanța de apel a menționat că, instanța de fond a stabilit corect starea de fapt ce corespunde probelor din dosar, care au fost

apreciate corect, încadrând just acțiunile inculpatului în baza dispozițiilor art. 264¹ alin. (4) Cod penal.

Cauza penală a fost examinată în instanța de fond în ordinea procedurii simplificate, pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, potrivit art. 364¹ Cod de procedură penală, în baza cererii autentice și personale înaintate de către inculpat, fiind asistat de către avocat.

La stabilirea pedepsei, instanța de fond a reținut că, careva circumstanțe atenuante prevăzute la art. 76 Cod penal, nu au fost stabilite, iar circumstanțe, ce agravează răspunderea inculpatului, conform art. 77 Cod penal, de către instanța de fond a fost reținut faptul că, infracțiunea a fost săvârșită de către o persoană care anterior a fost condamnată pentru infracțiuni similare. Or, potrivit materialelor cauzei penale (f.d.32-33) prin sentința Judecătoriei Cantemir din 26 septembrie 2014, Roabeș Dumitru a fost condamnat în baza art. 264¹ alin.(4) Cod penal, la pedeapsă sub formă de 200 ore muncă neremunerată în folosul comunității.

Instanța de apel a apreciat ca fiind întemeiată concluzia instanței de fond privitor la faptul că, așa cum, inculpatul anterior a mai fost condamnat pentru infracțiuni similare, prin sentința Judecătoriei Cantemir din 26 septembrie 2014 în baza art.264¹ alin.(4) Cod penal, și prin sentința Judecătoriei Cahul, sediul Central din 03 decembrie 2018, fiind, la momentul comiterii infracțiunii, în prezența antecedentelor penale nestinse, inculpatul nu și-a făcut concluziile de rigoare, nu a îndreptățit încrederea acordată de instanța de judecată, a considerat că, corectarea și reeducarea lui Roabeș Dumitru este posibilă doar cu izolarea lui de societate, pedeapsă care se va conforma principiului echității și inevitabil va contribui la atingerea scopului pedepsei penale prevăzute de art. 61 Cod penal.

Astfel, pedeapsa aplicată, reieșind din prevederile alin. (8) art. 364¹ Cod de procedură penală, constituie 3 luni, pedeapsă care va fi în măsură să ducă la corectarea inculpatului.

Totodată, s-a reținut ca fiind întemeiată și concluzia instanței de fond privitor la aplicarea prevederilor art. 466 alin. (2) pct. 2) Cod de procedură penală. Or, din materialele cauzei rezultă că, inculpatul a fost condamnat prin sentința Judecătoriei Cahul, sediul Central din 03.12.2018, iar prin prisma art. 466 alin. (2) pct. 2) Cod de procedură penală, a devenit definitivă la data de 19.12.2019, s-a constatat că, infracțiunea prevăzută la art. 264¹ alin. (4), pentru care inculpatul a fost dedus judecății, a fost săvârșită în termen de probă, or, termenul de probă, prin prisma art. 296 alin.(4) Cod de executare urma să expire abia la 19.12.2020, pe când prezenta infracțiune a fost comisă la 28.10.2019.

În aceeași ordine de idei, instanța de apel a reiterat că, în privința inculpatului corect au fost aplicate prevederile art. 85 Cod penal, iar la pedeapsa stabilită pentru comiterea infracțiunii în cauză, a fost adăugat pedeapsa stabilită lui Roabeș Dumitru prin sentința Judecătoriei Cahul sediul Central din 03 decembrie 2018, sub formă de

2 ani închisoare. Astfel, prin prisma art. 85 alin. (3) Cod penal, prin cumul parțial de sentințe, corect i-a fost stabilită inculpatului pedeapsa definitivă sub formă de 2 ani 2 luni închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

Personalitatea inculpatului, mai cu seamă faptul că, acesta a comis infracțiunea, în termen de probațiune, cât și anterior a fost condamnat pentru infracțiuni similare, a atestat faptul că, pedepsele aplicate anterior, au fost insuficiente pentru corectarea inculpatului. În aceeași ordine de idei, instanța de fond just a reținut că, inculpatul având antecedentul penal nestins, din nou a comis o infracțiune similară.

Colegiul instanței de apel a respins ca neîntemeiat argumentul invocat de apărare, precum că instanța de fond nu urma să cumuleze pedeapsa aplicată inculpatului prin sentința Judecătorei Cahul sediul Central din 03 decembrie 2018, așa cum acesta a executat-o integral, or, instanța de apel reține că, asupra circumstanțelor date instanța de fond întemeiat a aplicat prevederile normei sus enunțate, așa cum infracțiunea la data de 28 octombrie 2019 a fost comisă de către Roabeș Dumitru în termenul de probă, or termenul de probă aplicat acestuia prin sentința din 03 decembrie 2018 și din 26 septembrie 2014 nu a dus la corectarea inculpatului și reeducarea acestuia de a nu mai comite infracțiuni, iar pedeapsa aplicată nu a dus la resocializarea sa, ci din contră inculpatul a mai comis alte infracțiuni, având certitudinea că, pedepsele aplicate vor fi executate cu ușurință.

S-a constatat întemeiată și concluzia instanței de fond privitor la cheltuielile de judecată. Or, procurorul a solicitat de a fi încasate de la inculpat în beneficiul statului, cheltuielile ce au fost suportate de către OUP potrivit Notei (f.d.58) pentru hârtie, imprimantă, alte lucrări efectuate în procesul desfășurării urmăririi penale, având în vedere că, acestea nu constituie prin prisma art. 227 alin. (1)- (2) Cod de procedură penală, cheltuieli judiciare care nu pot fi încasate de la inculpat, motive din care a respins solicitarea acuzatorului de stat privind încasarea din contul inculpatului în beneficiul statului, cheltuielile de judecată în mărime de 41,80 lei.

Astfel, s-au respins argumentele apărării referitor la stabilirea pedepsei sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității, în privința inculpatului, iar pedeapsa stabilită și individualizată de instanța de fond este echitabilă și va atinge scopul pedepsei penale de restabilire a echității sociale, corectare a condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea acestuia, cât și a altor persoane.

6. Nefiind de acord cu decizia instanței de apel, avocatul Josu Liuba în numele inculpatului a atacat-o cu recurs ordinar, fără a invoca prevederile art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, solicitând casarea deciziei și pronunțarea în această parte a unei noi decizii prin care inculpatului să-i fie aplicată o pedeapsă sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității.

În motivare recurenta a indicat că, la momentul pronunțării sentinței la 29.06.2020, Roabeș Dumitru și-a ispășit pedeapsa care i-a fost aplicată prin sentința

judecătoreiei Cahul, sediul Cantemir din 03.12.2018. Acest fapt a fost confirmat de către procuror prin actul eliberat de Biroul de probațiune Cantemir și prezentat în cadrul ședinței de judecată.

Instanța nu a avut dreptul să-i aplice prevederile art. 90 și 85 Cod penal deoarece conform prevederilor art. 469 alin. (1) pct. 9) Cod de procedură penală, chestiunea anulării condamnării cu suspendarea condiționată a executării pedepsei se examinează de către instanță la executarea pedepsei, iar art. 470 alin. (1) Cod de procedură penală prevede că chestiunile privind executarea hotărârilor judecătorești prevăzute la art. 469 alin. (1) pct. 6)-16) Cod de procedură penală se soluționează de către instanța de judecată, iar art. 471 alin. (1) Cod de procedură penală prevede că chestiunea prevăzută la art. 469 alin. (1) pct. 9) se soluționează de către judecătorul de instrucție la demersul instituției care pune în executare pedeapsa, ori după caz la demersul procurorului care exercită supravegherea organului sau instituției care pune în executare pedeapsa.

De asemenea, inculpatul este la evidența medicului psihiatru, având probleme serioase de sănătate, ce a fost confirmat prin certificatul prezentat în instanța de apel, fiind invalid de gr. III, instanța de apel nici nu s-a expus asupra acestor probe.

7. În conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, procurorul a depus referință privitor la opinia sa asupra recursului depus, menționând că acesta urmează a fi declarat inadmisibil, ca fiind vădit neîntemeiat.

8. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar pe baza materialului din dosar și motivelor invocate, Colegiul penal concluzionează că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

Raționamentele instanței privind inadmisibilitatea recursului declarat, se întemeiază, *în drept*, pe dispoziția art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, potrivit căreia instanța examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, în camera de consiliu, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

Totodată, se relevă că, potrivit dispoziției art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate și argumentate corespunzător de către recurent.

Astfel, din conținutul cererii de recurs se constată că, recurenta nu a invocat nici un temei de drept prevăzut la art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, însă, critică individualizarea pedepsei, solicitând aplicarea muncii neremunerate în folosul comunității și excluderea aplicării art. 85 Cod penal.

Verificând actele cauzei, în raport cu criticele invocate de recurent, Colegiul penal constată că argumentele expuse în cererea de recurs sunt vădit nefondate, iar pedeapsa a fost corect stabilită și echitabilă față de infracțiunea comisă.

Motivele precum că instanțele incorect au individualizat pedeapsa inculpatului, ilegal aplicând art. 85 Cod penal, Colegiul penal le consideră drept lipsite de temei, or, persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni trebuie să i se aplice o pedeapsă echitabilă, în limitele sancțiunii articolului în baza căruia persoana se declară vinovată, de asemenea au fost luate în considerație solicitările inculpatului în cadrul ședinței de judecată.

De menționat că, autoarea cererii de recurs solicită aplicarea unei pedepse mai blânde față de inculpat, însă la motivare pune accent pe aplicarea incorectă de către instanțele inferioare a pedepsei executate de la precedentă sentință și desfășoară detaliat erorile făcute în aspectul dat.

La stabilirea acestei pedepse instanțele de fond au reținut că, circumstanțe atenuante prevăzute la art. 76 Cod penal, nu au fost stabilite, iar circumstanțe, ce agravează răspunderea inculpatului, conform art. 77 Cod penal, de către instanța de fond a fost reținut faptul că, infracțiunea a fost săvârșită de către o persoană care anterior a fost condamnată pentru infracțiuni similare.

Referitor la argumentul apărării privind cumul parțial de sentințe prin adăugarea părții neexecutate a pedepsei stabilite prin sentința Judecătorei Cahul sediul Central din 03.12.2018, Colegiul î-l respinge ca inadmisibil. Prin scrisoarea Biroului de probațiune Cantemir, s-a adus la cunoștință că inculpatul se afla în evidența instituției în baza sentinței Judecătorei Cahul, sediul Central din 03.12.2018, termenul de prescripție a executării pedepsei fiind 18.12.2018- 18.12.2019 (f.d. 87). Însă, conform rechizitoriului fapta a fost săvârșită de inculpat la data de 28.10.2019, acțiune ce permitea instanțelor să aplice cumulul parțial în individualizarea pedepsei infracțiunii pe cauza prezentă.

Conform prevederilor art. 90 alin. (10) Cod penal, *în cazul în care cel condamnat cu suspendarea condiționată a executării pedepsei săvârșește în perioada de probațiune sau, după caz, termenul de probă o nouă infracțiune intenționată, instanța de judecată îi stabilește o pedeapsă în condițiile art.85, dacă, după caz, nu sunt aplicabile prevederile alin. (11) din prezentul articol.*

Alin. (11) al același articol stipulează că, *în cazul în care cel condamnat cu suspendarea condiționată a executării pedepsei săvârșește în perioada de probațiune sau, după caz, termenul de probă o infracțiune din imprudență sau o infracțiune intenționată mai puțin gravă, problema anulării sau menținerii condamnării cu suspendarea condiționată a executării pedepsei se soluționează de către instanța de judecată, la propunerea organului care exercită supravegherea asupra comportamentului celor condamnați cu suspendarea executării pedepsei.*

Prin această reglementare legislativă, este la discreția instanței de judecată să decidă asupra unei dintre soluțiile prevăzute, cu motivarea obligatorie a deciziei luate.

Prin sentința Judecătorei Cahul sediul Central din 03.12.2018 inculpatul a fost recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 174 alin. (1) Cod penal

și i s-a stabilit pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 2 ani, conform art. 90 Cod penal pedeapsa cu închisoare a fost suspendată condiționat cu un termen de probă de 1 an.

Astfel, se evidențiază că atunci când se pune în discuție oportunitatea aplicării prevederilor art. 85 Cod penal, instanța de judecată trebuie să țină cont de elementul cronologic, mai cu seamă, de timpul exact când a fost comisă cea de a doua faptă, pentru a stabili prezența cumulului de sentințe.

Pedeapsa, în cazul unui cumul de sentințe, se aplică conform regulilor prevăzute în art. 85 Cod penal. Mai întâi se stabilește pedeapsa pentru infracțiunea săvârșită după pronunțarea primei sentințe. Pedeapsa pentru noua infracțiune se stabilește conform criteriilor generale de individualizare a pedepsei prevăzute de art. 75 Cod penal, iar în cazul prevăzut de lege, conform criteriilor speciale prescrise de lege. La stabilirea pedepsei pentru infracțiunea săvârșită după pronunțarea primei sentințe, instanța de judecată trebuie să adauge la această pedeapsă, în întregime sau parțial, partea neexecutată a pedepsei stabilite de sentința anterioară.

Temeiurile date au fost abordate prin cererea de apel, iar instanța de apel le-a respins și a motivat detaliat inadmisibilitatea lor. La fel a demonstrat corectitudinea la individualizarea pedepsei prin privarea de libertate ce corectează și educă inculpatul de încălcarea legii, or, suspendarea condiționată a executării pedepsei prin probațiunea nu a prevenit săvârșirea a noi infracțiuni analogice sau similare.

Astfel, Colegiul penal opinează că argumentele punctate în cererea de recurs nu sunt incidente cauzei deferite judecării, iar instanța ierarhic inferioară și-a motivat just soluția adoptată, acordând deplină eficiență prevederilor din art. 61, 75 și 90 Codul penal la soluționarea chestiunii cu privire la individualizarea pedepsei, stabilindu-i inculpatului o sancțiune proporțională faptei comise.

Pe cale de consecință, se menționează că, la caz, nu se constată vreun temei pentru modificarea pedepsei în privința inculpatului, iar sancțiunea închisorii reale, adică astfel cum a fost stabilită de către instanțele de fond, răspunde atât principiului proporționalității, cât și scopului prevăzut în art. 61 alin. (2) Cod penal de restabilire a echității sociale, corectare a inculpatului, precum și de prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, atât din partea acestuia, cât și a altor persoane.

Analizând materialele cauzei și decizia instanței de apel, care este bine argumentată, motivată și în concordanță cu prevederile art. 417 Cod de procedură penală, Colegiul penal nu constată vreo eroare de drept ce ar afecta legalitatea hotărârii judecătorești contestate, iar pedeapsa aplicată inculpatului este individualizată conform prevederilor legale, de aceea, Colegiul penal decide asupra inadmisibilității recursului ordinar declarat ca fiind vădit neîntemeiat.

9. În temeiul art. 432 alin. (1) – (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul Penal

d e c i d e :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de avocatul Josu Liuba în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 23 noiembrie 2020, în cauza penală privindu-l pe ROABEȘ Dumitru XXXXX, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 15 martie 2021.

Președinte

Diaconu Iurie

Judecător

Catan Liliana

Judecător

Guzun Ion